

Артур Гурсьв
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Карпенко О. М.
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Завдяки технічному прогресу ми маємо чималі можливості, серед яких й обмін досвідом, що служить ключем для відкриття нових знань. Вогнева підготовка, як будь-яка наука, потребує нових підходів, концепцій та теоретичних знань, які можна в подальшому застосовувати на практиці. Обмін досвідом допомагає проаналізувати власний підхід до розуміння тих чи інших положень та дізнатись про нові способи ефективного застосування вогнепальної зброї в інших країнах. Підготовка поліцейських в США та в Україні має дещо схожі підходи. Наприклад, підготовка включає чотири блоки навчання. До першого блоку входить: теоретична підготовка та вивчення законодавства країни та психологічні складові застосування зброї. До другого блоку відносять саме вогневу підготовку, яка передбачає як набуття теоретичних, так і набуття практичних навичок. Третій блок – практичне відпрацювання ситуацій на основі декількох десятків рольових ігор. До четвертого відносять фізичну підготовку, яка закріплює в собі фізичні вправи з вивченням техніки прийомів самозахисту[1]. Якщо провести паралель з підготовкою поліцейських в Україні, то всі дії мають бути законними, тобто відповідати Закону України «Про Національну поліцію» та не порушувати конституційні положення та підзаконні акти, які регламентують дії поліцейського. Під час підготовки майбутніх поліцейських, має місце фізична завантаженість та відмінні знання, відпрацювання вправ з вогневої підготовки. Незважаючи на схожість підходів та підготовки, існують й певні розбіжності. В США значної уваги в процесі вивчення вогневої підготовки приділяють психологічній підготовці поліцейського для виконання службових завдань із застосуванням вогнепальної зброї. На цей час виділяють 4 типи темпераменту та 14 психотипів людини[2, с.13]. Правильне визначення темпераменту дає інструкторам вагомий інструмент для мотивації стрільців. Наприклад, заохочення, психологічне стримування, навіювання тощо. Застосування навичок та вмій з вогневої підготовки може бути справжнім стресом для людини, яка до цього не мала досвіду застосування вогнепальної зброї. Тому ми вважаємо, що психологічна підготовка є такою ж важливою, як теоретична або практична. Її важливість обумовлена тим, що на початковому рівні стрільці не можуть чітко пояснити, що їм незрозуміло або ненавмисно приховують страх перед застосуванням зброї та здійсненням пострілу. Важливими у підготовці поліцейських є комунікативні вміння інструкторів, адже від того, як вони встановлюють контакт та доносять інформацію напряму залежить безпека поведіння стрільця, влучність пострілу, швидкість набуття навичок та кінцевий результат та враження після проходження підготовки. Звичайно, відповідальність лежить не лише на інструкторах, а й на особі, яка проходить курс вогневої підготовки. Важливо зазначити, що даний курс направлений на мотивування майбутніх поліцейських до правильного застосування зброї та належного відношення до курсу та всіх застережень, які категорично заборонено порушувати, адже в основі лежить захист людського життя та мінімізація небезпеки.

Підсумовуючи все вищезазначене, можна дійти висновку, що підготовка поліцейських є багатогранною та в залежності від країни складається з різних етапів, має різні підходи і концепції. В основі підготовки лежить знання законодавства, адже ніхто не може бути вище закону та порушувати законодавчі акти. На нашу думку, слід звернути увагу на психологічну підготовку поліцейських, адже завдяки визначенню рівня їх темпераменту та

психотипу можна надзвичайно швидко досягнути високих результатів та навчитись як правильно застосовувати вогнепальну зброю.

1. Джурканін Т. Д., Негодченка А. В., Сергєвнин В. А. Кадрове забезпечення поліції США: монографія/ під ред. А. В. Негодченка. - Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ; Д.: Ліра ЛТД, 2003. - 360 с. (дата звернення 20.02.2021).

2. Мацко Л., Прищак М., Годлевська В. Основи психології і педагогіки: навч. допомога. Вінниця, 2014. 164 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Matsko_Larysa/Osnovy_psykholohii_ta_pedahohiky.pdf (дата звернення 21.02.2021).

Денис Дурицький,
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Зеленський Є.С.
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ

Загально визнано, що рівень довіри до правоохоронних органів в Україні вже протягом багатьох років є критично низьким. Але останнім часом він досяг свого мінімуму за весь період незалежності.

Тому одним із нагальних завдань уряду було реформування органів внутрішніх справ. Саме поліція є найбільшим за чисельністю правоохоронним органом, і саме з поліцією пересічний громадянин може потенційно мати велику кількість контактів щодо захисту своїх прав та законних інтересів.

Ось чому вкрай важливо радикально реформувати цей вид правоохоронних органів, насамперед, з метою встановлення правових гарантій прав людини під час здійснення правоохоронними органами заходів спрямованих на охорону публічного порядку.

Стаття 46 Закону України "Про Національну поліцію" регламентує застосування вогнепальної зброї поліцейським. Загалом, її зміст досить детальний і широко відображає міжнародні стандарти в цій галузі, включаючи «Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з підтримання правопорядку» ООН від 1990 року [1].

Таким чином, частина 7 статті цілком конкретно стверджує, що поліцейський має право застосувати вогнепальну зброю виключно з метою заподіяння людині такої шкоди, яка необхідна і достатня за таких обставин, щоб негайно запобігти або припинити збройний напад.

Однак у деяких її положеннях ця стаття надає поліції надмірні повноваження щодо використання вогнепальної зброї та не відповідає вже цитованому положенню частини 7 цієї статті.

Наприклад, частина 4 зазначеної статті визначає виняткові випадки, коли поліцейський може застосовувати вогнепальну зброю. Є декілька, які, на наш погляд, становлять загрозу для прав людини.

Це стосується пункту 5 статті, який дозволяє застосовувати вогнепальну зброю, "для затримання особи, яку застали під час вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти". А також пункт 6 частини 6, яка дозволяє поліцейському користуватися зброєю без попередження, "якщо особа, затримана або заарештована за вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, втікає із застосуванням транспортного засобу" [2, с. 140].

Слід підкреслити, що тяжкий і особливо тяжкий злочин, передбачений Кримінальним